

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 71.

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorčič-
evi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-62.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek,
sreda in petek

Liubliana, petek 25. junija 1937

Cena posamezni številki din 1.50

Ob desetletnem jubileju Ljubljanske borze

Čestitke Trgoskega društva
»Merkur« v Ljubljani.

Trgovsko društvo »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani se z iskrenimi simpatijami veseli prominentnega jubileja Ljubljanske borze in nam je čast izrekati borzi ob tej svečani priliki naše prisrčne čestitke in najboljše želje.

V gospodarskem življenju imajo jubilejne slavnosti svoj poseben pomen, ker nas nehote navajajo do tega, da si vsaj v bežnih obrisih pokličemo v spomin glavne dogodke preteklega razdobja in se ob spominu na težave, ki so za nami, navdušimo za novo delo v bližnji bodočnosti.

Trgovsko društvo »Merkur« je začelo svoje delo, ko je vladala gospodarsko-politično in narodno-politično pusta samota v našem gospodarstvu in gospodarskih organizacijah ter je imelo tekom svojega skoro štiridesetletnega obstanka srečno zadovoljstvo, da je videlo rasti napredek v našem obrtu, trgovini, industriji in denarstvu, vse to ob oplajajoči tesni dotiki z nastalimi stanovskimi in strokovnimi organizacijami in njih zvezami, katere so po svojem sestavnem in premišljenem delu odlično pripomogle do današnjega, že kar lepe razvojne stopnje našega gospodarstva. Leta 1927, ob rojstvu naše popolne Ljubljanske borze je sopodpisani predsednik na avguralni slavnosti kot zastopnik Zbornice za TOI dejal, da je naša sestavno razvita gospodarska organizacija v Sloveniji dobila svojo krono. Hitro kakor časa tek je poteklo prvo desetletje naših Ljubljanskih borzi in mi se od srca veselimo, da je v kratki dobi premagala začetne težave in se navzlic nevšečnim gospodarskim okoliščinam razvijala od leta do leta tako, da smo upravičeno ponosni nanjo in da si našega gospodarskega organizatornega okolišča ne moremo prav misliti brez naše borze, ki je njega pravičen zaključek.

Ako Slovenci cenimo to gospodarsko napravo, je popolnoma razumevno, ker tudi v gospodarskem trenju cenimo in pravilno vrednotimo tisto, kar smo si z velikim trudom pridobili. Bodi nam Slovencem v ponos, da si moramo vse svoje postojanke z žilavim naporom pridobivati in naj ta okolnost likratu v nas utrdi zavest, da brez truda in dela tudi v prihodnosti ne bo niti napredka niti povzdige blagostanja.

Ob današnjem jubileju bi radi ugotovili samo en lepotni madež, to je okolnost, da Ljubljanska borza ne more praznovati svojega prvega jubileja v lastnem poslopiju. To ni krivda mož, ki so vodili Ljubljansko borzo vsa leta njenega obstanka, marveč prihaja odhod, da smo prišli do popolne Ljubljanske borze stoprav po štirih letih njenega obstanka in prav ta, dovolite nam, da to izrečemo, izgubljena leta, ki so bila leta gospodarskega ugodja in poleta, bi bili živahni devizni in denarni posli omogočili nabrati potreben stavbnik za lastni dom, ki bodi za bodoča leta cilj, vsem zvesto pred očmi, tako da ga bo naša borza gotovo dosegla do svojega prihodnjega jubileja. Do tja pa jo spremljajta zvesta sreča in stanovit napredek!

Bernska konvencija naj se odpove

Nemogoča tarifa za pobiranje avtorskih honorarjev

Med redkimi državami, ki so podpisale bernsko konvencijo o zaščiti avtorskih pravic, je bila tudi Jugoslavija. Na to smo bili takrat silno ponosni, zlasti še, ko so tuje avtorske organizacije pisale v Beograd, da smo se s podpisom te konvencije izkazali kot v resnici moderna in napredna država. Ta tuja pohvala nas je čisto zmedla in na svoj podpis na bernski konvenciji smo bili zato še bolj ponosni. Toda ves ta ponos ni bil nič vreden in je bil zelo parvenijski, kar je tudi praksa zelo kmalu pokazala.

Ko se je namreč začela bernska konvencija izvajati v Jugoslaviji, se je izkazalo, da zaradi nje plačujemo v tujino silne zneske, dočim naši avtorji iz tujine skoraj nič ne dobe. Kako visoki so bili zneski, ki so jih plačevala naša gledališča in naše kulturne organizacije, dovolj jasno osvetljuje, če povemo, da je sa io za »Tri mušketirje« plačala ljubljanska opera v tujino okoli 40.000 din. Dočim pa smo plačevali tako visoke zneske v tujino, pa iz tujine nismo skoraj nič prejeli. To je tudi naravno, ker se dela naših avtorjev v tujini le silno redko izvajajo, in če se izvajajo, smo nad tem tako veseli, da pozabimo zahtevati honorar za avtorske pravice.

Kot pravi parveniji smo si menda domišljali, da postanemo na mah enaki kulturno visoko razviti zapadnim državam, če podpisamo bernsko konvencijo, ki je bila sestavljena in namenjena prav za prav le tem zapadnim državam. Prevzeti od sreče zaradi priznanja tujih avtorjev pa smo čisto prezrli veliko škodo, ki jo je pomenila bernska konvencija za nas. Nakrat se je zaradi nje podražilo vse naše kulturno življenje v prav znatni meri, ne da bi imeli od tega tudi le najmanjše kompenzacije. Naše založbe so morale začeti plačevati tujim založbam visoke pristojbine za prevode in zaradi pomanjkljivosti konvencije, oziroma našega avtorskega zakona so nastale dostikrat čisto nemogoče razmere. Silen davek so nadalje plačevala v tujino vsa naša gledališča, naša pevska društva, sploh vsi, ki so imeli opravka z glasbo.

Še težji je postal položaj, ko se je ustanovila tako imenovana avtorska centrala, ki naj bi skrbela, da pridejo domači avtorji do svojih honorarjev. Da je ta centrala pridno kasirala denar, vedo tudi najmanjša podeželska društva, da bi pa tudi naši avtorji dobili kaj prida denarja za svoja dela, pa še nismo slišali.

Nezadovoljstvo proti tej centrali je bilo splošno, in sicer so bili z njo nezadovoljni vsi brez izjeme in ne najmanj tudi naši domači avtorji. Zato se je sedaj ustanovila nova avtorska centrala, oziroma kar dve centrali, ena za glasbene avtorje, druga pa za literarne.

V »Službenih novinah« z dne 14. junija je tudi že izšla tarifa, po kateri morajo kraji v Jugoslaviji plačevati »Udruženju jugoslovenskih muzičkih autorov« v Beogradu za izvajanje glasbenih del pavšalne prispevke po določeni tarifi.

Moramo reči, da je ta tarifa nekaj čisto nemogočega in da zato mora roditi najostrejši odpor v vsej javnosti. Po tej tarifi so vsi kraji Jugoslavije razdeljeni v pet kategorij. Kot kraji I. reda veljajo Beograd, Zagreb, v sezoni pa tudi Bled, Rab, Crikvenica in Vrnjačka banja. V II. redu so med drugim Ljubljana, Maribor in vsi kopališki in letoviški kraji. Hotel Toplice bo zato plačeval za godbo na mesec 3500 din povprečnine, vsak lokal v kakšnem tudi čisto majhnem slovenskem letovišču pa 750 din. Bilo bi preobširno, če bi tu podrobno opozarjali na vse nemogoče določbe te tarife. Zadostuje naj, če navedemo, da bi po tej tarifi vse naše kulturno življenje na deželi doživelo kar največji udarec.

Zato ni čuda, da je nastal v naši javnosti kar spontani odpor proti tej tarifi in da so se že začeli dogovarjati zastopniki Prosvetne zve-

ze, Zveze kulturnih društev, Ljubljanske radijske postaje, združenja godbenikov, gostilničarjev in trgovcev z radijskimi aparati za skupen in organiziran nastop proti tej novi tarifi. Brez dvoma pa se jim bodo pridružile tudi vse naše tujsko-prometne organizacije, ker je pač kulturni davek, ki se s to tarifo nalaga na vso državo, prevelik in preveč škodljiv.

Govorilo se je tudi že, kakšni predlogi naj bi se predlagali na odločilnih mestih v Beogradu. Po našem trdnem prepričanju je pravičen samo en predlog, namreč ta, da naša država takoj odpove bernsko konvencijo. Največje države te konvencije ne priznavajo, zato tudi ni potrebno, da bi jo priznavali mi. Edino pravilno je zato, da se bernska konvencija odpove in kakor čujemo, bodo naše gospodarske zbornice to tudi oficialno predlagale.

Trboveljska premogokopna družba v I. 1936.

Produkcija premoga se je znižala, proizvodnja cementa in apna pa zvišala

Iz poslovnega poročila, ki je bilo podano na obnem zboru delničarjev TPD dne 23. junija, posnemamo naslednje podatke:

Po večletni, po obsegu in dolgotrajnosti izredni gospodarski krizi se je položaj na svetovnem trgu začel boljšati, kar je tudi v Jugoslaviji pripomoglo k oživiljenju splošne delavnosti. V Jugoslaviji pa se je položaj boljšal tudi zaradi dviga cen agrarnih proizvodov in boljše letine, da se je dvignil izvoz in povečala kupna moč kmetijskega prebivalstva. Rešilo se je tudi vprašanje kmečkih dolgov. Daleč pa smo še od sanacije denarnih zavodov, vendar pa je stanje na denarnem trgu ugodnejše, kar ima izreden pomen tudi za trgovino in industrijo. Končno je treba tudi omeniti, da so se zaradi večjega dotoka neposrednih davkov ter monopolov, carinarnic in drž. podjetij povečali tudi državni dohodki.

Čeprav se more zato konstatirati v marsičem boljše stanje, pa je treba tudi poudariti, da se davki vedno bolj stopnjujejo in da so ti mnogo bolj občutni v Sloveniji kakor v drugih delih države. Upamo, da se bo ta neenakomernost v obdačenju omilila, ker se sedaj močno vpliva na konkurenčno sposobnost zainteresiranih podjetij.

Kako je močno z davki obremenjena TPD, kaže to, da je plačala Trboveljska družba v letu 1936. neposrednih in posrednih davkov ter vseh drugih javnih dajatev za 23 milijonov din, to je 23 din na delnico, kar je dvakrat več kakor pa znaša čista dividenda družbe. (Država je torej najbolje plačani delničar pri TPD. Op. ured.)

Vsi socialni izdatki družbe pa so znašali poleg tega 19 milijonov din.

Na premogovnem trgu se kaže od preteklega jeseni dalje živahnije gibanje. Posebno povpraševanje po industrijskih vrstah premoga je naraslo. Tudi tendenca za pre-

mogovne cene je čvrsta. Nazadnje pa poraba premoga za domačo kurjavo, kar je deloma posledica mile zime. Ker se je v zvezi z boljšanjem gospodarskih razmer povečal tudi železniški in rečni promet, upamo, da se bodo povečala tudi železniška naročila.

Lastne industrije so znatno pripomogle k boljšemu poslovnemu uspehu. Tako se je potrošnja cementa povečala za 11%. Vendar pa je pri nas potrošnja cementa še majhna in znaša samo 21 kg na glavo prebivalca. Zelo potrebno bi bilo, da bi se znižala trošarina na cement.

Investicije so bile namenjene samo odkopu novih premogovnih slojev, ker bodo stari v doglednem času izčrpani. Raziskovalna vrtanja se še nadaljujejo. Odločili smo se nadalje za povečanje električne centrale in se bodo montažna dela v kratkem začela.

Premogovna proizvodnja je znašala 977.429 ton, leta 1935. pa 1.000.131, prodaja pa je znašala 983.455 ton in se je razlikala med proizvodnjo in potrošnjo pokrila z zalogami.

Proizvodnja cementa je dosegla 58.511 ton, prodaja pa 56.683 ton proti 36.993, oziroma 38.944 tonam v letu 1935. Prodaja cementa je narasla za več ko 45%.

Proizvodnja apna je znašala 14.441, prodaja apna pa 13.629 ton, proti 10.100 in 10.233 tonam v letu 1935. Oddaja se je torej zvišala za 33%.

Čisti dobiček znaša 15.761.213 din in je nekoliko večji ko v prejšnjem letu. Postavka debitorjev je narasla zaradi večjega prometa. Nove investicije znašajo 15,1 proti 7,1 milijona din v prejšnjem letu. V tej vsoti je tudi že všteti prvi del izdatkov za povečanje električne centrale.

Odpisi, ki so znašali leta 1935. 14,69 milijona din, so se lani pove-

čali na 15,25 milijona din, kar dokazuje previdno poslovanje družbe. Zaloge premoga so se znatno znižale.

Na računu dobička in izgube se zlasti pozna povišanje družbenega danka od 6,7 na 9,7 milijona din.

Od čistega dobička predlaga upravni svet, da se dodeli: pokojninskemu fondu uradništva 300 tisoč din, za izplačilo 5% dividende 10 milijonov din, rezervnemu fondu 194.940 din, za taniemne 584.821 din, za 1 in pol odstotno superdividendo 3 milijone din in 1.681.501 din naj se prenese na novi račun.

Končno se poročilo spominja umrlega člana revizijskega odbora inž. Milana Šukljeta.

Stanje papirne industrije v Sloveniji

Iz poslovnega poročila Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvođe posnemamo naslednje podatke:

Leto 1936. je pomenilo leto slabe konjunktore za domače papirnice. Cene papirja so padale še nadalje, uvoz tujega papirja pa je narasčal. Niti brezcarinski uvoz tujega papirja v zvitkih pod označbo »rotacijski papir« se ni mogel preprečiti. Zato se ni mogla kapaciteta tvornic v zadostni meri izkoristiti. Nezadostna zaposlenost papirnic se je uporabila za preureditev večjih tvornic, da te sedaj ustrezajo moderni tehniki. Po dovršitvi preureditve obratov so se morale delavske mezde znižati in zato je bila dne 1. septembra 1936 kolektivna pogodba odpovedana. Pogajanja za sklenitev nove pogodbe so bila brezuspešna ter je delavstvo stopilo v stavko, ki je trajala nekaj manj ko 3 mesece. Stavka se je končala s tem, da so se mezde namesto za 10, znižale samo za 7 in pol odstotka. Stavka pa je papirnici povzročila občutno škodo. Reorganizacija obratov je imela za posledico, da je prišla papirnica Janezija v rezervo, ker more papirnica v Vevčah dohajati vsa naročila. Skoraj pol leta je mirovala tudi brusilnica v Medvodah.

Proizvodnja je padla ter je znašala proizvodnja raznovrstnih papirjev 859 vagonov, proizvodnja celuloze 566 vagonov in lesovine 201 vagon. Proizvodnja papirja je padla za 45%, celuloze za 27% in lesovine za 20%.

V papirnici je bilo zaposlenih 57 uradnikov in 594 delavcev. Zaradi preureditve papirnice se je znižalo število delavstva za 18%.

Pri prodaji se je zelo občutila tuja konkurenca. Papirnica je na novo s 50% udeležena pri »Pre-radi papirnatu robe, d. d. v Zagrebu«.

Iz bilance navajamo naslednje številke: Tvorniške naprave izkazujejo za 1,5 milijona din nižjo vrednost, vrednost zalog se je znižala za 2,2, zaloge papirja pa so se zvišale za 1,3 milijona din. Delniška glavnica je ostala neizpremenjena, ažijska rezerva pa se je znižala za 1,6 milijona, ker se je odpisal del naknadnih davčnih dajatev. Družbene rezerve dosegajo 46% delniške glavnice. Davčne dajatve so se zvišale za 1,9 milijona dinarjev. Čisti dobiček znaša din 1.670.598.—. Izplačala se bo 4% dividenda. Po odbitku 10% dividendnega danka se izplača na vsako delnico din 3'60.

Proslava desetletnice popolne borze v Ljubljani

Mirno in brez posebnih zunanjih proslav je proslavila ljubljanska borza znameniti dan, ko se je otvoril na njej tudi promet v devizah in valutah in je s tem postala ljubljanska borza popolna.

Posebej pa je bil omenjen ta, za vse slovensko gospodarstvo važen dogodek na svečanostnem ko-

silu, ki ga je priredila na čast delegatom jugoslovanskih borz ljubljanska borza.

V srebrni dvorani hotela Union je sredi najodličnejših zastopnikov našega gospodarstva pozdravil kot domačin vse goste predsednik borze dr. Ivan Slokar ter izrekel naslednji tehtni govor:

Govor predsednika borze dr. Ivana Slockarja

Letos ima Ljubljanska borza za blago in vrednote prvič izredno čast, da predseduje delegaciji jugoslovanskih borz in da pozdravi v svoji sredi ugledne predstavnike vseh ostalih borz v naši kraljevini. Njim v čast smo se zbrali po končanem koristnem delu pri tem skupnem obedu, da se po naporih vožnje in vestnega dela malo razvedrimo in na prijateljski način pomenimo. Delegati naše borze so imeli večkrat priliko uživati gostoljubnost drugih borz, radi česar je naše veselje tem večje, da moremo danes, četudi v skromnem miljeju, pozdraviti naše današnje ugledne goste, in sicer: kot zastopnika beograjske borze, člana uprave Vojo Petkovića in glavnega tajnika Milorada Zebića, od zagrebske borze pravnega tajnika dr. Miroslava Matice, od novosadske borze pravnega tajnika dr. Aleksandra Tabakovića, od skoplanske borze tajnika Vlada Milisavljevića in od somborske borze glavnega tajnika borze dr. Pajo Protića.

Vsem dragim gostom kličem iz dna srca »dobrodošli«!

Nadalje moram pozdraviti še predstavnike gospodarskih korporacij, ki so se odzvale našemu vabilu k temu sestanku, in sicer: predsednika Zbornice za TOI Ivana Jelačina, predsednika Zveze industrijev Avgusta Praprotnika, zastopnika Združenja trgovcev Antona Verbiča, ravnatelja Riharda Švingerja kot zastopnika Društva bančnih zavodov, Albina Smrkolja kot zastopnika trg. društva Merkur in Zdenka Kneza kot zastopnika Zveze mlinov.

Velečena gospoda! Slučajno koincidira sestanek delegacije vseh jugoslovanskih borz v Ljubljani s pomembnim jubilejem naše slovenske borze, ker je bil dne 25. junija 1927 slavnostni sestanek, na katerem se je praznovala izpopolnitev ljubljanske borze s pravico trgovanja z devizami in valutami. S tem je postala ljubljanska borza poleg beograjske in zagrebske tretja popolna borza v Jugoslaviji.

Ljubljanska borza je sicer tudi prej obstajala; njen ustanovni občni zbor je bil 6. avgusta 1923 in poslovati je začela v letu 1924. Njen ustanovitelj je bil blagopokojni Dragotin Hribar, ki je bil tudi njen prvi predsednik in pozneje častni predsednik. Med prvimi funkcionarji so bili tudi neki gospodje, ki so danes med nami, in sicer: predsednik Avgust Praprotnik ter gen. ravnatelj Rikard Skubec in Janko Jovan.

Toda ta borza je bila nepopolna, ker je imela le koncesijo za blago in efekte, torej za panoge, pri katerih je borzni promet precej omejen. Radi tega so bili razumljivi naporu takratnih funkcionarjev, da bi se borza izpopolnila s tem, da bi dobila dovoljenje za trgovanje z valutami in devizami. Tega dovoljenja ljubljanska borza ni prav lahko dobila. Šele po dolgem boju, ki ga je zelo požrtvovalno vodil takratni borzni predsednik Ivan Jelačin, se je posrečilo izposlovati to izpopolnitev. S tem je dobila Slovenija popolno borzo, saj jo je potrebovala spričo svoje dobro razvite trgovine in industrije. Kljub temu, da je ljubljanska borza prišla do popolne koncesije čele

v drugi polovici leta 1927., torej v času, ko se je povojna gospodarska konjunktura nagibala proti svojem koncu, nam dokazuje promet, kako potrebna je bila tudi v Ljubljani popolna borza.

V letih 1924., 1925. in 1926. je znašal celotni promet ljubljanske borze 8, 21 in 34 milijonov. V letu 1927., v katerem je poslovala pol leta tudi z devizami in valutami, je znašal promet že 418 milijonov, v letu 1928. — 987 milijonov, v letu 1929. — 1004 milijone, v letu 1930. — 977 milijonov, v letu 1931. — 864 milijonov. Naslednja leta so leta splošne krize z vsemi poznanimi omejitvami deviznega in valutnega prometa, tako da znaša današnji celotni promet približno 1/4 od najvišjega prometa, ki je bil v letu 1928., 1929. in 1930. Omembe vredno je razen tega poslovanje razsodišča naše borze, katerega se trgovina in industrija zelo rade poslužujeta. Pomemben obseg njegovega poslovanja je razviden iz dejstva, da je obravnavalo v letu 1935. 1722 in v letu 1936. 1386 tožb.

Vse te številke jasno dokazujejo ne samo, da je bila popolna borza v Ljubljani absolutno potrebna, ampak tudi, da je izpolnila vse nade zainteresiranih gospodarskih krogov. Zato gre posebna hvala vsem dosedanjim upravam za smoteno vodstvo ter uradništvu in ostalim sodelavcem za vestno izpolnjevanje njihovih dolžnosti.

Od vseh popolnih borz v Jugoslaviji je ljubljanska edina, ki ne more praznovati svoje 10letnice v lastnem domu. Razlog temu je, kakor sem že omenil, da je prišla naša borza prepozno do pravice za trgovanje z devizami in valutami, vendar naknadne rekriminacije ne morejo na tem ničesar izpremeniti.

Ko se danes spominjamo na 10letno plodovito delo te naše institucije, moramo ugotoviti, da je prebrodila svoja detinska leta in da pričakujemo v zvezi s pojavljanjem se novo dobo gospodarskega poleta ponovno močno ožvitev borznega prometa. Na trdnih temeljih, ki že stojijo, hočemo v bodočnosti zgraditi mogočno organizacijo, ki naj bo ponos celotnega gospodarstva ne samo naše ožje domovine, ampak tudi vse Jugoslavije! (Živahni živio klici.)

Čestitke gostov

V imenu beograjske borze je pozdravil nato navzočnega člana uprave Vojo Petkovića. Najprej je čestital borzi k desetletnemu jubileju, nato pa se je spomnil, kje je dobil prve nauke o borzah in borzništvu. Obiskoval je slavno Mahrovo šolo v Ljubljani ter je tu slišal prvokrat v svojem življenju o borzah. Slišal je o velikih borzah zapadnega sveta, tako n. pr. o Hamburgu in je zaželel ljubljanski borzi enako stopnjo napredka, kakor jo je dosegel Hamburg. Spomnil se je tudi težkih časov naših borz, ko je v letih krize skoro zaspal na njih ves promet. Toda tudi tu je nastopilo ožvljenje. Tudi ljubljanska borza, ki je preživela posebno težke čase, zopet krepko napreduje. Želel je končno ljubljanski borzi, da si čimprej postavi svoj lastni dom. (Živio-klici.)

V imenu zagrebske borze je čestital k jubileju njen glavni tajnik dr. Miroslav Matica, ki je posebno poudarjal radost zagrebske borze, da more ljubljanska borza tako uspevati. Zaželel je končno še večjega razmaha poslovanju ljubljanske borze.

V imenu Zbornice za TOI je govoril njen predsednik Ivan Jelačin. V začetku svojega govora se je najprej spominjal križevga pota, ki so ga morali prehoditi naši gospodarstveniki v boju za borzo v Ljubljani in še posebej za dovoljenje trgovanja z devizami in valutami. Dolgo vrsto let je prispevalo slovensko gospodarstvo k razmahu poslovanja n. pr. zagrebske borze in spomnil se je časov, ko je bila otvorena lepa palača zagrebske borze. Ze tedaj je poudaril, da je

v tej zgradbi okoli 8 milijonov dinarjev slovenskega denarja. Nato je vzbujal še nadaljnje reminiscence o poslovanju borze ter je zlasti naglasil veliki vzgojni pomen borze za naše trgovstvo. Zlasti se je lepo razvijalo razsodišče naše borze. Imeli pa bi mogoče že lahko prej svojo devizno borzo v Ljubljani, saj smo imeli v prvih povojnih letih posebno v Sloveniji za kupčevanje vedno dovolj deviz na razpolago. Tedaj bi bilo potrebno že začeti z devizno borzo in danes bi lahko že stal v Ljubljani nje ponosni dom. Končno je ugotovil, da je višek gospodarske in finančne krize že za nami in je zato pričakovati, da bo šel razvoj ljubljanske borze zopet navzgor, kakor si to želimo vsi. (Glasno in ponovno odobravanje.)

Zasedanje delegacije jugoslovanskih borz v Ljubljani

Resolucija o stališču jugoslovanskih borz

Delegacija jugoslovanskih borz se je sestala, kakor smo že poročali, dne 23. junija v Ljubljani in je zborovala vso sredo ter še v četrtek dopoldne. Na dnevnem redu, ki smo ga tudi že objavili, je bilo več zelo važnih in tudi kočljivih točk, ker so bili interesi nekaterih pokrajin nasprotni interesom drugih. Uvidevnosti zborovalcev pa se je zahvaliti, da so bila vsa vprašanja rešena soglasno in da je bilo zborovanje delegacij vseskozi pozitivno.

Zasedanja delegacije jugoslovanskih borz so se udeležili naslednji delegati:

za beograjsko borzo: član uprave Voja Petković in glavni tajnik Milorad Zebić;

za zagrebsko borzo: upravnik in borzni svetnik dr. Miroslav Matica;

za novosadsko borzo: tajnik Vlada Milisavljević;

za somborsko borzo: glavni tajnik dr. Pajo Protić in za ljubljansko borzo: predsednik dr. Ivan Slokar, člana uprave Ferdo Niklsbacher in Fran Heinricher, borzni tajnik Jože Kovač, nadsvetnik in pravni tajnik Jakob Antloga ter za mlinsko industrijo Zdenko Knez, tajnik Zveze mlinov v dravski banovini.

Pod predsedstvom dr. Ivana Slockarja je delegacija razpravljala

predvsem o stanju letošnje žetve žitaric. Po referatih, ki so jih podali o stanju žetve delegati iz posameznih žitnih področij, je mogla delegacija ugotoviti, da bo letošnja žetev srednje dobra. Zato je delegacija mnenja, da je treba poleg kontingentov, ki si jih je treba za izvoz zagotoviti, delati še v večji meri na to, da se zagotovi tudi izvoz določene količine moke, da bi se mogli zaposliti tudi domači mlini, v katere je vložen znaten kapital. To bi imelo ugodne posledice za cene moke ter bi bilo tudi v korist narodnemu gospodarstvu.

Vprašanje uvedbe terminskih poslov na domačih borzah po mnenju delegacije še ne more biti rešeno, vendar pa se bodo proučevali pogoji za uvedbo pravega terminskega poslovanja na jugoslovanskih borzah.

V načelu so bile sprejete uzanee za kupčijo z repico, vendar naj pa posamezne borze še podrobneje prouče predloženi načrt ter delajo na tem, da se končno te uzanee sprejmejo in uveljavijo v poslovanju.

Prav tako je bilo sprejeto, da se dopolnijo posebne uzanee o koruzi z določilom o »mixed« koruzi, o dopustni vlagi ter o bonifikaciji, ki se mora priznati v zvezi s tem.

Delegacija se je nadalje bavila

v imenu Zveze industrijev je spregovoril njen predsednik Avgust Praprotnik, ki je zlasti poudaril odlične zveze naše industrije z ljubljansko borzo, ki so bile vedno prisrčne in plodonosne. Želi borzi nadaljnega razmaha v splošno gospodarsko korist vse pokrajine in vsega naroda. (Živio-klici.)

Za Združenje trgovcev v Ljubljani je govoril član uprave Anton Verbič. Iz njegovega govora posnemamo, da se je ljubljanska borza vedno brigala v veliki meri tudi za blagovno trgovino, zlasti pa za trgovino z deželnimi pridelki, za katero ima ljubljanska borza velik pomen.

Za združenje denarnih zavodov je pozdravil zbor član uprave Richard Schwinger, ki je zaželel, da ostane še nadalje v veljavi složno sodelovanje med borzo in denarnimi zavodi.

Končno je predsednik dr. Slokar še sporočil, da je novosadska borza poslala brzojavne pozdrave ter se zahvalil vsem govornikom za njih lepe in vzpodbudne čestitke.

Otvoritev deviznega in valutnega prometa na Ljubljanski borzi

Iz poročila „Trgovskega lista“ z dne 28. junija 1927

Čez celo prvo stran je poročal »Trgovski list« o pomembnem dogodku, ko je dobila Ljubljanska borza tudi svoj devizni in valutni oddelek ter postala s tem popolna borza. Iz takratnega poročila »Trgovskega lista« posnemamo glavne in najbolj zanimive odstavke.

V soboto dne 25. junija se je uradno otvoril v prostorih ljubljanske borze za blago in vrednote devizni in valutni promet.

S tem je dobila Slovenija svojo popolno borzo. Gospodarski krogi

v Sloveniji so se dolgo vrsto let v strnjjenih vrstah borili za to gospodarsko institucijo in vedno s potrebnim poudarkom naglašali nujno potrebo, da dobi tudi Ljubljana kot slovensko kulturno, gospodarsko in prometno središče svojo popolno borzo. Z vztrajnostjo, s prav slovensko žilavostjo so gospodarski vodniki, njim na čelu borzni predsednik g. Ivan Jelačin ml., zasledovali ta cilj. Njihova vztrajna prizadevanja so imela uspeh in z današnjim dnevom smo napravili tudi Slovenci odločen korak naprej v razvoju našega gospodarstva. Tekom slavnostne otvoritve so bile izrečene borzni upravi mnogobrojne čestitke. Med njimi je bila posebno izrazita čestitka zastopnika Zbornice za TOI, šefa zborničnih uradov g. dr. Windischerja, ki je v prekrasnih besedah očrtal gospodarski pomen zgodovinskega mejnika, ko se otvarja popolna borza v Ljubljani. (Govor objavlja nato list na drugem mestu v celoti.)

Slavnostnega zborovanja so se

udeležili najodličnejši zastopniki naših oblastev, gospodarskih korporacij in organizacij. Izmed zastopnikov oblasti omenjamo: zastopnika fin. ministra g. Arangjevića, velikega župana dr. Vodo-pivca, načelnika dr. Marna, delegata fin. ministra dr. Rupnika, dvornega svetnika Bonača, vladnega komisarja Meneingerja. Trg.

Rogaška Platina

Šolstvo sta zastopala ravnatelj dr. Böhm in g. Gogala, gospodarske korporacije, in sicer Zbornico za TOI šef zborničnih uradov dr. Windischer, društvo denarnih zavodov predsednik A. Tykač s tajnikom dr. Rantom, Zvezo trgovskih gremijev in zadrug g. Kostevec in g. Mohorič, Zvezo industrijev tajnik inž. Šuklje, gremij trgovcev načelnik Gregore, denarne zavode predsednik Kreditnega zavoda A. Šarabon s številnimi ravnatelji denarnih zavodov.

novi naslov:

Sv. Petra c.4

TELEFON 25-57

Slavnostno zborovanje je otvoril predsednik Ljubljanske borze Ivan Jelačin ml., ki je pozdravil vse navzočne, predvsem zastopnika fin. ministra in predlagal, da se pošlje

kabinetu Nj. Vel. kralja udanostna brzojavka, kar je bilo sprejeto z glasnim odobravanjem.

Nato navaja »Trgovski list« iz vlecen iz govora takratnega

predsednika borze g. Jelačina

Uvodoma je naglasil, da želi Ljubljanska borza še nadalje gojiti prijateljske odnose z zagrebško in beograjsko borzo in z njima skupno delovati v korist našega narodnega gospodarstva.

Borba za ljubljansko borzo je bila dolgotrajna in težavna. Samo prepričanje o njeni potrebnosti popolne ljubljanske borze je dalo njemu in vsem, ki so se borili za ta cilj, pogum, da so vztrajali v borbi do konca. A tudi nepopolna borza je dobro izpolnjevala svoj namen, kar je zlasti dokazalo borzno razsodišče. Poleg tega pa je borza tudi pospeševala blagovne kupčije in se trudila, da povzdigne našo lesno kupčijo. Glede žitnih kupčij so bili zainteresirani v začetku bolj skeptični, toda tudi ti so se že prepričali, da jim more borza samo koristiti.

Eden glavnih pomislekov proti ljubljanski borzi je bila njena pefirna lega, češ da bi bili preveč izpostavljeni zunanjim vplivom. Tudi ta pomislek smo ovrgli, ker bo naš nasprotno ta okoliščina pripomogla, da dobimo tem tesnejšo zvezo z zapadom in da zlozimo sedanjo odvisnost od Dunaja in Budapešte.

Trdno je prepričan, da bo nova borza utrdila našo narodno gospodarsko zavest in okrepila naše gospodarstvo. Delo v javnosti je dostikrat težko in trpko, a uspeh, ki ga praznujemo danes vsi, ki nismo klonili z duhom, nam daje zadoščenje in zavest, da naše delo ni bilo zaman.

Napačno je mnenje, da bi bile borze le zasebna pridobitna podjetja. Borza je last vsega naroda in služi koristim splošnosti. Dosedaj smo bili glede deviz in valut odvisni od Zagreba. Nihče nam ne more zameriti, da tudi za sebe zahtevamo to, kar drugi že imajo. V tesnem sodelovanju z drugimi borzami v državi bomo vestno izpolnjevali svojo nalogo.

Izgledi za ljubljansko borzo so zelo dobri. Imamo veliko dobro fundiranih podjetij. Sicer se pojavljajo tudi pri nas perturbacije, toda nič več kakor drugod, ker so pač pri konsolidaciji in normaliza-

ciji razmer izgube neizogibne. Borza pa bo podajala sliko gospodarstva Slovenije.

Nato se je predsednik Jelačin zahvalil denarnim zavodom in Zbornici za TOI, ki so stali ljubljanski borzi tudi z denarnimi žrtvami ob strani. Zahvaljuje se poslancem in ministrom, ki so podpirali delo za ljubljansko borzo. Posebno zahvalo pa je dolžna borza ministru n. r. dr. Kulovec, ki se je osebno trudil, da smo dosegli svoj cilj. Končno je apeliral predsednik Jelačin na vse činitele, da podpirajo ljubljansko borzo še nadalje.

Poročilo o govoru predsednika Jelačina zaključuje »Trg. list« z besedami: »Govor g. predsednika je ob splošnem dojmu, da je pretežno njegova osebna zasluga, da imamo danes v Ljubljani popolno borzo, sledilo burno odobravanje.«

Pozdravi gostov

Prvi je govoril zastopnik fin. ministra inšpektor Arandjelović. Dejal je, da je bila najprej, ko se je vodil boj za dinar, potrebna koncentracija naših sil. Ko pa je zaradi posrečene stabilizacije dinarja potreba koncentracije odpadla, je nastal trenutek, ko so bili dani pogoji za otvoritev popolne borze v Ljubljani. Slovenija daje po svoji gospodarski moči vse garancije za uspešen razvoj borze. Želi borzi vse uspehe in bo kot njen bodoči komisar njene interese vedno pospeševal.

Za njim je govoril veliki župan dr. Vodopivec, ki čestita borzi k doseženemu uspehu, ki je tudi uspeh vse Slovenije. Izreka svoje priznanje vsem, ki so omogočili popolno borzo v Ljubljani. Borza je ko srce v človeškem telesu. Kakor regulira srce obtok krvi, tako regulira borza obtok gospodarskih dobrin. V interesu slovenskega gospodarstva želi borzi največjih uspehov.

Za mestno občino ljubljansko je nato pozdravil slavnostni občni zbor vladni komisar g. Meneinger.

Sledil je govor zastopnika Zbornice za TOI

dr. Windischeria

Iz njegovega govora posnemamo: Na dan po Velikem Smarnu smo t. 1924. otvorili Ljubljansko borzo. Kakor je bil to znamenit mejnik za vse naše gospodarstvo, smo si bili vendar vsi edini, da je borza v takšni obliki le nedovršen torzo, in da je zato treba napeti vse sile, da dosežemo izpolnitve Ljubljanske borze. Mi, ki stojimo sredi kupčijskega življenja, vemo, kako težko borbo je treba vojevati v svetu, kjer se tarejo koristi, kadar gre za pridobitev gospodarske pravice dalekosežnega pomena in zato smo se tudi zavedali težav, ki jih bo treba premagati. Bili pa smo trdno odločeni, da v tem boju ne popustimo in pod vodstvom predsednika Ivana Jelačina ter ob čvrsti podpori slovenskih poslancev in tedanjih ministrov smo dosegli ljubljanski borzi dovoljenje za devizni in valutni oddelek.

Ljubljanska borza je sedaj popolna. Naša gospodarska stavba v Sloveniji je s tem dobila krono. Naša sistematično razvita gospodarska organizacija je dobila svoj zaključek. Ta markantni dogodek je izhodišče za nadaljnje preudarno in premišljeno delo v povzdigo gospodarske blaginje naše ožje in širše domovine.

Ce je naše gospodarstvo zaokroženo s svojim umnim kmetijstvom, z lepo industrijo, živahno trgovino, marljivim obrtom, razvitim denarništvom, z razpletenim združništvom v svoji kupčijski organizaciji dobilo v popolni borzi našo krono, potem ne pozabimo, da smo

Slovenci v gospodarskem razvoju šli trnjevo in hrapavo pot in da more naše gospodarstvo donati plodovitosnih sadov samo ob pridnem vsakdanjem delu, ob varčnosti po zgledu naših najboljših starih slovenskih gospodarjev in ob dobro zamišljenem solidarizmu naših gospodarskih interesov vseh panog.

Nato je dr. Windischer v izklesanih besedah čestital v imenu Zbornice za TOI borzi in še posebej njenemu predsedniku k doseženemu uspehu.

Nato so izrekli še svoje čestitke v imenu slovenske industrije inž. Milan Šuklje, za denarne zavode generalni direktor Tykač, za Zvezo trgovskih gremijev in zadrug g. Kosteve, za Gremij trgovcev v Ljubljani načelnik Gregore in za trgovsko šolstvo ravnatelj akademije dr. Böhm.

Po teh govorih je predsednik Jelačin zaključil slavnostno zborovanje. Zvečer pa je povabila borzna uprava udeležence otvoritve v Ljubljanski klub na večerjo, na kateri so bili izrečeni številni tehtni in pomembni govori.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna J.O.S. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Lep zaključek šolskega leta v Trgovskem domu

Naipridnejši so preieli hranilne vloge

Šolsko leto na trg. nadaljevalni šoli v Trgovskem domu v Ljubljani se je zaključilo danes ob navzočnosti vsega šolskega odbora ter šolskega odbora Združenja trgovcev z načelnikom gosp. Antonom Verbičem.

Velika dvorana Trgovskega doma je danes bila priča velikemu idealizmu našega trgovskega podmladka, pa tudi njegovega globokega patriotizma. 106 učenk in 111 učencev te šole je napolnilo prostorno dvorano ter čakalo rezultat šolskega leta. Letošnji zaključek šolskega leta je imel še poseben pomen, ker so se ob zaključku razdelile vzpodbudne na-

grade v hranilnih knjižicah, ki so jih darovali domači denarni zavodi ter zasebniki.

Uvodni pozdrav je imel ravnatelj in šolski nadzornik Rado Grum, ki je v vznešenem govoru poudaril važnost vzgoje trgovskega podmladka, izrekel prav toplo zahvalo upravi in nadzornemu odboru Združenja trgovcev, še posebej pa šolskemu odboru pod vodstvom načelnika Antona Verbiča, ki skrbi, da šola napreduje v vsakem oziru. Za iskren in topel pozdrav se je učiteljskemu zboru zahvalil načelnik šolskega odbora Verbič.

Govor predsednika šolskega odbora Antona Verbiča

Z zaključkom šolskega leta se zopet snidemo stari in mladi, da skupno pregledamo uspehe minulega leta.

Vsem velja moj iskren pozdrav! Zelo me veseli lep uspeh, ki ste ga dosegli vi, naši novi sotrudniki in v sotrudni, ki z današnjim dnem stopate v praktično življenje. Poklicani ste, da nam pomagate pri težkem delu za procvit trgovine in za napredek vsega trgovstva. Pri vašem delu, ki naj ga vodita poštenost in dobra volja, tudi lastna korist ne bo izostala, kajti osamosvojitve, ideal vsakega izmed vas, boste dosegli le, če boste dosledno hodili po poti poštenja in pridnosti.

Zavedati se morate, da z absolviranjem šole še ni konec učenja! Nasprotno, še veliko večjo pažnjo boste morali tudi v bodoče posvečati svoji nadaljnji izobrazbi, brez katere prav gotovo ne boste mogli slediti trajnim izpremembam gospodarskega procesa. Vedite, da v gospodarskem življenju ni nič stalnega, nič dokončnega. Vse je v razvoju in uspeh imajo le oni, ki jih čas ne bo pretekel. Zlasti vsem toplo priporočam učenje tujih jezikov!

Vsem, ki boste nekoč postali samostojni, naj bo medsebojna lojalnost prva dolžnost pri vsem vašem delovanju. Le solidarni se bomo mogli ubraniti navalu tujega kapitala in tuje konkurence, ki zavira in onemogoča zdrav razvoj in napredek vsega našega gospodarskega in socialnega življenja. S propagando za domače blago boste koristili sebi in tudi celi državi, katere ugled je v veliki meri odvisen od zmoglosti državljanov za samostojno udejstvovanje na gospodarskem poprišču. Za političnim mora priti tudi gospodarsko osvobodjenje države. Na vas, mladi prijatelji, je da z vsem svojim mladostnim elanom doprinesete k uresničenju tega našega ideala.

Bodite ponosni, da ste državljani kraljevine Jugoslavije in da ste Slovenci! Doslej je bil običaj, da je združenje obdarovalo najprijadnejše učence s knjigami. Letos je pa šolski odbor preskrbel raje denarne nagrade ter sta darovala glavni darili gospoda Jelačin in Avgust Volk, ki je že od nekdaj velik prijatelj trgovskega naraščanja. Oba gospoda se stalno zanimata za vaš napredek v šoli. Dalje so darovali hranilne knjižice naslednji denarni zavodi: Mestna hranilnica ljubljanska, Ljudska posojilnica in pa Ljubljanska kred. banka. Kot običajno se vas je spomnilo tudi naše trgovsko društvo »Merkur« z lepim darilom. Vsem darovalcem bodi izrečena najiskrenejša zahvala!

Preden pa preidemo na razdelitev izpričeval in podelitev nagrad, naj omenim redek primer, da je med učenci, katerih velik del

ima nižjo srednješolsko izobrazbo, od učiteljskega zbora določen za prvo nagrado učenec — deželan »Šestimi razredi osnovne šole. Tudi iz dolgotrajnega udejstvovanja v trgovini opažam, da se učenci z dežele z veliko večjo vestnostjo in resnostjo zavedajo že tekom učne dobe in v poznejšem življenju svojih dolžnosti.

Ponovno vam želim obilo uspeha v vašem poznejšem udejstvovanju!

Razdelitev nagrad

Nato so bile razdeljene nagrade: Prvo nagrado je prejel učenec III. razreda Janez Lipnik pri tvrdki Legat Miklošičeva cesta, darilo veletržca z deželnimi pridelki Avgusta Volka, ki je daroval din 500—, vloženi v Mestno hranilnico.

Nagrado predsednika Zbornice Ivana Jelačina v višini 200 din je dobil Marjan Šmerajk pri tvrdki Anton Verbič.

Dve nagradi po 250 din je darovalo Trgovsko društvo »Merkur«, kateri ste prejeli učenci III. razreda Marija Knafelje pri tvrdki Poženel ter Klara Prah pri tvrdki Presker, Sv. Petra cesta. Vlogi sta naloženi v Mestni hranilnici ljubljanski.

Hranilni knjižice Ljublj. Kreditne banke po din 200— sta prejeli učenka III. razreda Ana Kalan pri tvrdki Legat, Miklošičeva c., in učenka III. razreda Andreja Stegnar.

Hranilne knjižice Ljudske posojilnice po din 50— so prejeli Biližj Mara, tvrdka Gregorič Benon; Kosec Bogomira, tvrdka Skočir, Tyrševa; Veronika Košir, tvrdka Hamann; Anton Gašperlin, tvrdka Salus in Angela Harej, tvrdka Ivan Bogataj, Kongresni trg.

Hranilne knjižice Mestne hranilnice po din 50— so prejeli: Gabrijelčič Stanko pri tvrdki Batjel, Vera Šetina pri tvrdki Ivanka Smalc, Josipina Mihelčič pri tvrdki Koren, Tabor, Marija Zdovec pri tvrdki Javornik Ivan, Vinko Mirt pri Nab. zadr. drž. nam., Ivan Brolih pri tvrdki Lesjak, Josipina Zobjek pri tvrdki Ivan Javornik, Marjan Pele pri tvrdki Ina Strojanssek.

Vse hranilne knjižice so vložene s klavzulo, da lastniki ne smejo dvigniti nagrad do polnoletnosti, da se na ta način dvigne smisel za varčevanje, a tudi zanimanje za domače denarne zavode.

Za prejete nagrade se je zahvalil Janez Lipnik, in sicer najprej šolskemu odboru in denarnim zavodom ter zlasti veletrgovcu gosp. Avgustu Volku in predsedniku Jelačinu, ki sta kot prva pokazala pot varčevanja trgovskemu podmladku, ki naj že v mladosti misli na one čase, ko se vsak človek nahaja v stiski in potrebi.

Nato so vsi navzočni pod vodstvom in taktirko ravnatelja šole Gruma zapeli državno himno, na-

kar so se razdelila izpričevala in knjižice.

Uspeh šolskega leta je prav zadovoljiv, padlo jih je le 13, ki bodo morali med počitnicami ponavljati snov, da se pripravijo za jesenske izpite.

Na šoli so letos bili prvič završni izpiti, katerim so prisostvovali člani šolskega odbora, predvsem pa odposlanec kr. banske uprave inšpektor trg. nad. šol Mihael Presl, ki se je o napredku te šole izrazil prav pohvalno.

Z geslom »Varčuj v mladosti« se je zaključilo šolsko leto. Načelniku šol. odbora Antonu Verbiču gre topla zahvala za to idejo, ki jo je razložil denarnim zavodom, ravno tako pa ne smemo pozabiti naklonjenosti ter uvidevnosti Mestne hranilnice ljubljanske, Ljudske posojilnice ter Ljubljanske kreditne banke, ki so omogočile, da se je letošnje šolsko leto zaključilo še prav posebno svečano, saj so bili obdarovani številni učenci in učenke, ki se bodo v poznejših letih z globoko hvaležnostjo spominjali svojih dobrotnikov, obenem pa tudi znali prav ceniti pomen varčevanja že v zgodnji mladosti. Želimo, da bi tudi ostali denarni zavodi uvideli potrebo takšne vzgoje trgovskega podmladka in jih s tem že v zgodnji mladosti prikleno na sebe. Prav tako pa tudi želimo, da bi tudi ostali trgovski svet sledil plemenitemu zgledu Avgusta Volka, kateremu bodi izrečeno tudi na tem mestu toplo priznanje in iskrena zahvala.

Težave z dostavitvijo vagonov za apno

Na kamniški postaji je občutno pomanjkanje vagonov za apno. Dogodi se, da stranka pravočasno naroči par vagonov za apno, proizvedeni in trgovci pustijo apno dovažati in ko pridejo vozniki z apnom na postajo — ni vagonov!

Tako stoji z naloženimi vozovi po cele ure cela vrsta voznikov, ki čakajo na vragne. Podjetnik mora plačati voznikom zamudo časa! Apno je poleg tega hitro pokvarljivo blago in zlasti v sedanji vročini razpada v prah. Naravno je, da kupec takšnega blaga noče sprejemati in da ga stavi prodajalcu na razpolago. Posledica tega je, da imata trgovec ali producent občutno škodo!

Ali in zakaj je to potrebno, ko vidimo na raznih postajah stati cele vrste praznih vagonov! Naše uradništvo je zelo uvidevno in gre trgovcem zelo rado na roko, toda prišel je odlok od ministrstva, da v Kamniku ne sme biti nobenih rezerv vozov!

Trgovina se mora danes boriti itak že z raznimi težavami, katere nam pač menda ni treba še posebej naštevati! Sedaj pa pride še birokratizem železniške uprave s takšnimi ukrepi, da se še bolj ovira in otežuje trgovina, pa prav po nepotrebnem! Kdaj bo že tega enkrat konec? Kdaj se bo železniška uprava postavila bolj na komercialno stališče? Saj je vendar tudi železnica nekako trgovsko podjetje, ki se mora voditi tudi po trgovskih načelih! Ali bomo primorani tudi apno začeti prevažati z avtomobili kakor nešteto drugega blaga?

Bolgarski izvozniki dobivajo vedno več svobodnih deviz

Da pospeši izvoz bolgarskih proizvodov, je bolgarska vlada sklenila, da zniža odstotek deviz, ki se morajo pri izvozu oddajati Narodni banki. To znižanje znaša pri posameznih predmetih od 10 do 20 %.

Politične vesti

Italija in Nemčija pripravljata skupno demonstracijo brodovja pred Valencijo. Ladje bi demonstrirale na ta način, da bi pod bojno zastavo in v polni bojni pripravljenosti plule mimo Valencije ter takoj stopile v borbo, če bi bile napadene.

Angleški listi svare Nemčijo, da ne stori nobenih nepremišljenih korakov, ker bi se mogla evropska situacija nevarno poostriiti. Nikakor ne gre, da bi se zaradi neke boljše nevarnosti Evropa sama zapela v medsebojno vojno.

Položaj pa se je med tem znova poostiril, ker je Italija izstopila iz londonskega odbora za nevmešavanje v španske zadeve. Enako je izstopila iz odbora tudi Nemčija. Listi mnogo pišejo o tem, a tudi o dozdnevem napadu na nemško križarko »Leipzig«. Da bi bila križarka v resnici napadena, ni pravič dokazano, temveč trde samo nemški oficirji, da so na podlagi aparatov za slišanje ugotovili napad. Med svetovno vojno pa se je ponovno ugotovilo, da so ti aparati zelo nezanesljivi.

Listi šele sedaj objavljajo nemške pogoje, da bi ostala Nemčija v londonskem odboru. Nemčija je zahtevala: Bojne ladje vseh štirih velesil morajo demonstrirati pred Valencijo. Vse podmornice, ki pripadajo vladi v Valenciji, se morajo izročiti pod poveljstvo tuje sile. Vse štiri velesile bodo sporočile valencijski vladi, da bodo na vsak napad na njih vojne ladje odgovorile z maščevalnimi dejanji.

Te pogoje sta Francija in Anglija takoj odklonile. Za demonstracijo brodovja ne morejo biti, ker krivda valencijske vlade nikakor še ni dokazana. Za drugo zahtevo bi bile, če bi se tudi podmornice, ki so pod oblastjo Franca, izročile pod tuje poveljstvo. Maščevalni ukrepi pa bi se mogli podvzeti le, če bi bil vsak posamezen primer popolnoma preiskan. Nato sta Nemčija in Italija izstopile iz londonskega odbora.

Ker je Nemčija med tem pripravljala separatno akcijo, je po nalogu svoje vlade obiskal angleški veleposlanik v Berlinu Henderson nemškega zunanjega ministra v Neuratha ter mu sporočil, da bi Anglija vsak nasilen korak v Španiji morala smatrati kot vmešavanje Nemčije v španske notranje zadeve. Tega vmešavanja pa Anglija ne bi mogla trpeti, ker bi se s tem razbilo ravnanje v Sredozemskem morju. Zato bi Anglija z vsemi sredstvi nastopila proti vsakomur, ki bi rušil to ravnanje.

Ta korak Anglije je vzbudil po svetu velikansko senzacijo ter je tudi močno učinkoval v Berlinu, da je zun. minister Neurath angleškemu veleposlaniku odgovoril, da se bo Nemčija za sedaj omejila na izstop iz kontrolnega sistema.

Koraku angleške vlade sta se pridružili tudi vladi Francije in Združenih držav Sev. Amerike ter sta veleposlanika obeh držav obiskala zunanjega ministra v Neuratha in mu izročila not. svojih vlad, ki se v vsem pridružujeta angleški vladi. Posebno nastop washingtonske vlade je presenetil Nemčijo.

Španska vlada je sporočila tujim vladam, da se bodo Španci krepko branili proti vsakemu tujemu vmešavanju.

Velpomembna je izjava, ki jo je dal Eden angleškemu parlamentu. Dejal je, da se Anglija ne bo pogajala z Nemčijo na podlagi obveznosti, ki bi bile izven pakta o Zvezi narodov. Prav tako se Anglija ne bo pogajala z Nemčijo o obvezah, ki ne bi bile v skladu s pariškim dogovorom in ki jih ne bi odobrila tudi francoska vlada.

Da se je Nemčija odločila k odložitvi Neurathovega obiska, tolači jo nekateri listi s tem, da smatra Nemčija sedanji svetovni položaj zanj za izredno ugoden. Rusija je trenutno za zapadne sile nerazumljiva, Francija je zaradi vladne krize oslabiljena, fašistično orožje je doseglo v Španiji velik uspeh, os Rim-Berlin pa daje Nemčiji varnost, da ni več izolirana, kar je bilo prej vedno vzrok, da ni Nemčija gnala stvari do skrajnosti. V Londonu pa smatrajo nemško mnenje o izredno ugodni situaciji za Nemčijo za pretirano ter pravijo, da Nemčija precenjuje svojo moč, ko udarja tako zelo ob mizo.

Chautemps je končno sestavil novo vlado, ki je v bistvu stara vlada ljudske fronte. Blum, ki je socialist, je podpredsednik vlade, predsednik vlade Chautemps pa je radikal. Socialisti bodo novo vlado podpirali, pa čeprav je ta manj socialistična, kakor je bila prejšnja vlada. Na čelu nove vlade ljudske fronte je torej namesto socialista Bluma radikal Chautemps. Druga važna izprememba je, da je pre-

vzel vodstvo finančnega ministrstva dosedanj washingtonski veleposlanik Bonnet, dosedanj finančni minister Auriol pa je prevzel pravosodno ministrstvo. Nova vlada se bo predstavila parlamentu šele po povratku finančnega ministra Bonneta iz Amerike.

Italijanski parniki so baje v Španiji izkrcali novih 15.000 italijanskih vojakov.

Franco je vzel baskiškimi provincam, ki so se borile proti njemu, vse avtonomne pravice. Vse te province bodo morale sedaj plačevati višje davke.

Nemška delegacija, ki bi morala priti te dni na Dunaj, da bi urenila razna sporna vprašanja zaradi izvajanja nemško-avstrijskega sporazuma, ni prišla na Dunaj. Z

nemške strani se to pojasnjuje s prezaposlenostjo nemškega zunanjega ministra s španskimi zadevami in da zato ni mogel dati nemški zunanji minister delegaciji potrebnih instrukcij.

Poljski ministrski predsednik Kwiatkowski je demisioniral in z njim vsa vlada. Predsednik republike pa njegove demisije ni sprejel, temveč pooblastil predsednika, da še naprej vodi politiko po načrtu svoje vlade. Ministrski predsednik je podal ostavko, ker je prišel v konflikt s krakovskim metropolitom zaradi pokopa smrtnih ostankov Pilsudskega.

Stalin je v posebni noti prijateljskim državam pojasnil zadnje dogodke v Rusiji. Predvsem ugotavlja, da nikakor ni res, da bi

zaradi zadnjih dogodkov trpela vojna moč Rusije. Nasprotno je njena moč po očiščenju armade od nezanesljivih elementov pridobila na sili. Tuhačevski in tovariši niso bili ustreljeni, ker da bi izdali domovino ali pa vojaške tajnosti. Ustreljeni so bili, ker so bili v prijateljskih stikih z drugimi državami in jim izdajali podrobnosti o razmerah v Rusiji. Tudi so se upirali odredbam drugih oblasti, nasprotovali so Zvezi narodov ter skušali pripraviti najvišje ruske oblasti, da bi odpovedale pogodbe z drugimi državami. Zato so zaslužili smrtno kazen. Jagoda pa je bil aretiran, ker bi moral postaviti neke špekulante pred sodišče, a tega ni storil, ker so ga ti podkupili.

mного let zdravega in zadovoljnega bivanja med nami!

V Celju, dne 24. junija 1937.

Združenje trgovcev za sreze Celje, Gornji grad in Smarje pri Jelšah v Celju.

Predsednik: Tajnik:
Lud. Košir s. r. Ant. Coklin s. r.

Obvestilo

delničarjem Trboveljske premogokopne družbe

Občni zbor Trboveljske premogokopne družbe se je vršil dne 23. junija 1937 pod predsedstvom gospoda André Luqueta.

Odobreni so računi za poslovno leto 1936. in sklenjeno je izplačilo 6 1/2 % dividende (proti 6 % prejšnje leto), t. j. din 13' — za delnico. Kupon št. 24 se bo vnovčil od 24. junija 1937 dalje po odbitku davka na dividende pri družbeni blagajni v Ljubljani in ekspoziturah družbe v Beogradu in Zagrebu. V Ljubljani, dne 23. junija 1937.

Razprave pred trgovinskim davčnim odborom

Pred trgovinskim davčnim odborom se bodo obravnavali predlogi davčne uprave za naslednje pridobitne stroke:

dne 8. VII. 1937 ob 8. uri: trafike, krznariji, modistinje, obrtna podjetja, urarji, zlatarji, pasarji, optiki, foto-trgovine, časopisrevije, trgovine z alkoholnimi pijačami, sodavičarji, trg. z lesom, starinarji, razna podjetja (ljudsko zdravje).

Dne 9. VII. 1937 ob 8. uri: lekarnarje.

Dne 9. VII. 1937 ob 9. uri: stavbeniki, trg. s stroji in vozili, trg. s steklom, porcelanom, steklarstvo, trg. z barvami, olji, keramiko, bencinom, trg. s slaščicami, perutnino, ribami, konji, živino, glasbili, razne trgovine, menjalnice, kino-podjetja, vsakovrstna podjetja, trg. s tehničnimi in elektrotehničnimi predmeti.

Seznami davčnih zavezancev in davčnih osnov teh strok so razpravljeni na vpogled v pisarni mestnega poglavarstva od 24. junija do 1. julija t. l.

Stanje naših kliringov

Saldo naših terjatev proti Nemčiji se je povečal od 2475 na 2502 milijona mark.

V starem kliringu proti Italiji so padle naše terjatve od 47 na 45'95 milijona lir. Zmanjšal pa se je tudi naš pasivni saldo po novem kliringu, in sicer od 26'8 na 25'5 milijona lir.

Naš dolg v francoskem kliringu znaša še 5'06 milijona frankov.

Naš klirinški dolg proti Češkoslovaški pa se je znižal na 115 milijonov Kč ali na 175 milijonov dinarjev.

Saldo naših klirinških terjatev proti Turčiji je ostal s 3'03 milijona din skoraj neizpremenjen.

Znižale so se naše terjatve proti Poljski od 3'4 na 2'2 milijona din.

V kliringu proti Bolgarski je zopet nastal neznačen naš aktivni saldo.

Zunanja trgovina

Jugoslovanska carinska uprava je bila poverjena s sestavo enotnega carinskega zakona za vse tri države Male antante. Dela na novem zakonu tako ugodno napredujejo, da upajo, da bo zakon do 15. oktobra, ko se sestane gospodarski svet MA, že gotov.

Iz Beograda poročajo, da se bodo v kratkem začela trgovinska pogajanja z Egiptom.

Italija je v prvih petih letošnjih mesecih uvozila blaga za 5.405 (v istih mesecih lani 2.245), izvozila pa za 2.988 (lani 964) milijonov lir, da je pasivnost njene trgovinske bilance narasla od 1.280 na 2.416 milijonov lir.

Italija je prepovedala izvoz riža, vendar pa ta prepoved ne velja za države, s katerimi ima Italija dogovorjene kontingente.

Širite »Trgovski list«!

Zahteve ekonomistov

Resolucija kongresa diplomiranih ekonomistov in komercialistov

Koncem kongresa dipl. ekonomistov in komercialistov, ki je trajal v Zagrebu od 19. do 21. junija, so bile sprejete naslednje resolucije:

V državnih, samoupravnih ustanovah in podjetjih ter v socialnem zavarovanju se morajo v prvi vrsti nameščati diplomirani ekonomisti. Če ne bi bili ti posli njim izključno pridržani, je treba njih položaj izenačiti z drugimi akademsko nabornimi kandidati.

Zaradi kompliciranih odnošajev v svetovnem in našem gospodarstvu naj se v Jugoslaviji čimprej ustanovi svobodni poklic »gospodarskih svetnikov«.

Organizacija kmetijskega kredita

Kongres konstatira:

1. da kmetovalec v sedanjih razmerah ne more računati na kredit zasebnih denarnih zavodov in ne pri zasebnikih, tem manj, ker so ti krediti za njega navadno neugodni in predragi.

2. Deloma pod vplivom gospodarske krize, deloma pa zbog črtanja kmetijskih dolgov v smislu uredbe z dne 26. septembra 1936 je kreditno zadrugišstvo za nadaljnje kreditiranje vasi nesposobno.

Zato kongres zahteva:

1. Zagotove naj se zadostna sredstva in ugodni pogoji za lombardiranje in cediranje terjatev kreditnih zadrug pri kmetovalec, katere terjatve je prevzela Priv. agr. banka po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov, da bi se na ta način omogočilo kreditnim zadrugam, da bi dajale kmetovalcem nova posojila.

2. Priv. agrarna banka naj prilagodi svojo kreditno politiko in način kreditiranja potrebam, duhu in organizaciji zadrugišstva ter naj s pomočjo države ter državnih denarnih zavodov omogoči zadostno kreditiranje zadrugiških organizacij. V nasprotnem primeru je treba čim prej ustanoviti zadrugiško banko.

3. Narodna banka naj v bodoče kreditira kmetijstvo po ustanovah za kmetijski kredit s po zakonu predvidenimi 25% svojega skupnega portfeja.

Žitni problem Podonavja

Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine naj se omogoči, da izdelata čim popolnejšo mrežo poročevalske službe na vseh trgih v tujini, ki nas zanimajo in ki so za nas važni kot potrošniški ali kot konkurenčni trgi.

V zvezi z organizacijo poročevalske službe naj se zagotove posebna sredstva za radikalno reorganizacijo kmetijske statistične službe.

Dohodki od preferencialov za izvoženo pšenico in koruzo se morajo v prvi vrsti uporabljati za pospeševanje izvoza kvalitetnih agrarnih proizvodov v predelanem stanju, kakor so to moka, mesni izdelki, suhe češplje itd.

Pospešiti je gradnjo silosov in skladišč s sodelovanjem proizvajalcev in njihovih organizacij ter omogočiti proizvajalcem lombardni kredit.

Zaradi povečanja domače potrošnje naj se znižajo tarifne postavke za prevoz ljudske hrane.

Etažna lastnina

Po zaslišanju referata in diskusije o uvedbi etažne lastnine konstatira kongres:

da so stanovanjske razmere zlasti v večjih mestih nevzdržne tako iz socialnih ko gospodarskih, higienskih in moralnih razlogov;

da so javna in samoupravna telesa dosedaj premalo storila za izboljšanje teh razmer;

da zasebna iniciativa, zlasti pa združene sile materialno šibkejših interesentov zaradi pomanjkanja zakonske podlage ne morejo s pomočjo stavbenih zadrug in drugih obče koristnih združenj zadostno pripomoči k rešitvi tega svojega in občnega socialno-ekonomskega vprašanja;

da se more v današnjih razmerah olajšati zadolževanje hišnih posestnikov z uvedbo etažne lastnine.

Zato kongres apelira na:

gradbenega, pravosodnega in ministra za soc. politiko in narodno zdravje, da na podlagi pooblastil, ki jih ima kr. vlada, v najkrajšem času izdajo uredbo z zakonsko močjo o uvedbi etažne lastnine,

kmetijskega ministra, da sprejme predlog Glavnega zadrugiškega saveza, da se v zakonskem načrtu o gospodarskih zadrugah omogoči

50letnica tvrdke Josip Polanc v Petrovčah

Naš član Josip Polanc, ugledni trgovec v Petrovčah, je obhajal dne 14. marca t. l. svoj osemdeseti rojstni dan, dne 1. julija praznuje pa 50letnico obstoja svoje tvrdke.

Podpisano združenje si šteje v posebno dolžnost, da se pri tej priliki spominja velikih zaslug, ki jih ima naš jubilar pri organizaciji trgovstva v celjskem okraju. Dne 9. junija 1896 je bil izvoljen za podpredsednika in 13. jan. 1898 že za predsednika takratne trgovske zadruge. Kakšno neomejeno zapiranje je užival gospod Polanc pri svojih tovariših, najlepše izpričuje dejstvo, da je zadrugi predsedoval polnih 25 let. Skromna častna diploma, ki jo je prejel od zadruge, je bila plačilo za vse njegovo 25letno nesebično udejstvovanje.

Pod njegovim predsedstvom se je dne 19. julija 1914 pričelo slovensko uradovanje v zadrugi in s tem dnem je bil spisan prvi slovenski zapisnik o glavni skupščini zadruge, ki je bila v Zalcu.

Iz sejnih zapisnikov je mogoče takoj ugotoviti, da se je z nastopom gospoda Polanca kot predsednika na prav viden način poživilo delovanje zadruge, hkrati pa se je tudi vidno dvignila stanovska zavednost trgovcev in prej suhoparne seje so potekale odslej vedno zelo živahno. Stavljeni so bili mnogi umestni in potrebni predlogi, ki so donášali vsem članom koristi. Koliko nesebičnega dela in truda je položil gospod Polanc na oltar stanovske zavednosti, to ve

le on sam, opisati pa se to idealno delo ne da. Pač bo pa ostalo kot neminljiv spomin zapisano v zgodovini našega trgovskega gibanja.

Tem bolj moramo občudovati stanovsko zavednost našega jubilara, ko opazujemo še sedaj, da ravno te čednosti mnogim našim trgovskim tovarišem manjka, akoravno imajo ti prav v teh težkih časih dovolj prilike, da na lastni koži občutijo, da sta jim stanovska zavednost in složno delo nujno potrebna.

Svoji trgovini je pridobil g. Polanc z znano ustrežljivostjo in solidnostjo do odjemalcev izredno dober sloves po vsej okolici. Ravno tako uživa njegova tvrdka pri vseh dobaviteljih prav poseben ugled.

Ni se pa udeleževal naš g. Polanc samo kot organizator trgovstva, ampak je poleg tega posvetil mnogo truda tudi pridobitvam za oplešanje in napredek Petrovč. Izmed mnogih pridobitev naj omenimo le pošto, brzjav in telefon, električno razsvetljavo ter železniško postajo s skladiščem, za kar vse se imajo njegovi soobčani zahvaliti v prvi vrsti neutrudnemu prizadevanju našega jubilara.

Predsedništvo združenja prinaša tem potom gospodu Polancu iskrene čestitke vseh tovarišev, včlanjenih v združenju, ter se mu ponovno najlepše zahvaljuje za njegovo dolgoletno idealno in plodovito delovanje v stanovski organizaciji.

Naj mu Vsemogočni dodeli še

Denarstvo

Vloge v bivšo avstr. Poštno hranilnico

Društvo za zaščito interesov vlagateljev bivše avstrijske poštne hranilnice s sedežem v Ljubljani objavlja:

Ministrski svet je dne 13. maja po večurni razpravi sklenil, da se izplačajo vse vloge na tekoče račune in hranilne vloge bivše dunajske poštne hranilnice za vsakih K 4 — = din 1—. Sicer se je dogodila tista krivica, kakor se je dogodila pri zamenjavi krone za dinar, vendar pa nečemo delati tu nadaljnjih rekriminacij. Izplačevanje teh vlog se je že začelo v začetku junija, in sicer po relaciji din 1 — za K 4 —. Svetujemo vsem, naj vsak vlagatelj sprejme svojo vlogo, ker sicer v smislu dopisa poštne direkcije v Beogradu z dne 13. maja niti teh vlog ne bo dobil izplačanih. Seveda bo društvo še v tej zadevi naredilo potrebne korake, koliko bo uspelo, ne vemo v naprej.

Nadalje poziva društvo vse članke, kateri so že prejeli in bodo še prejeli vloge od Poštne hranilnice v Beogradu, da takoj pošljejo 8% društvu za stroške, sicer bo izterjal naš pravni zastopnik imenovanec po procentu po pristojnem sodišču, ker imamo dokaze, kako in kdaj je kateri prejel. Apeliramo pa tudi na druge vlagatelje, kateri so že in bodo še prejeli svoje terjatve, naj se spomnijo na naše društvo, vsaj po svoji moči z izdatnimi denarnimi pripomočki, ker brez društva in brez tožbe bi ne bilo nikdar prišlo do tega izplačila, kakor nam je sporočil ugleden državni funkcionar, ki ve, da se je bil ministrski svet že postavil na stališče, da »je vse to že pozabljen«.

Za eventualne informacije je priložiti znamko za din 2—, sicer društvo ne odgovori.

Poštno hranilnico v Beogradu pa pozivamo, da sporoča svoje pojavnosti tudi v slovenskem jeziku, ker je slovenski jezik po ustavi državni jezik in torej ne gre, da bi bili Slovenci na svojih ustavnih pravicah prikrajšani.

Še naprej padajoča tendenca na svetovnih borzih

Tendenco na velikih svetovnih borzih je še nadalje padajoča, kakor je bila že v prejšnjem tednu. Zlasti neugodno je vplivala na razpoloženje na borzah francoska finančna kriza, v Ameriki pa zlasti stavke delavcev. Gibanje tečajev v zadnjih mesecih kažejo te številke (pri čemer veljajo povprečni tečaji v l. 1927. kot 100%):

	6. 3.	5. 6.	19. 6.
	1937		
London . . .	77,3	74,7	73,2
Pariz . . .	67,2	49,7	45,9
Berlin . . .	45,1	47,8	48,0
Praga . . .	108,0	88,6	93,7
Milan . . .	122,0	127,2	126,2
Dunaj . . .	75,1	61,9	61,5
Bruselj . . .	79,5	59,9	58,2
Amsterdam . .	71,9	66,5	66,3
Stockholm . .	31,0	27,8	28,6
Curih . . .	68,3	65,5	65,5
New York . . .	125,3	111,1	108,1

Mednarodni borzni indeks je padel od 71 na 70,5%. Dne 6. marca pa je znašal že 79,2%.

Finančni minister je predpisal nova navodila za poslovanje Poštne hranilnice. Nova navodila bodo v kratkem objavljena v »Službenih novinah«.

Priv. agrarna banka izdeluje seznime vseh onih kmetijskih dolžnikov, ki še niso plačali svojih anuitet. Obenem je banka pozvala vse denarne zavode, da ji sporoče, če je kateri dolžnik pri njih plačal anuitete. PAB bo namreč v kratkem izročila te seznime davčnim upravam, da izterjajo dolžne anuitete.

Od dalmatinskih kreditnih zadrug so zaradi likvidacije kmetijskih dolgov mogle samo tri zadrug

ge obnoviti svoje poslovanje s pomočjo novih vlog, ki so jih dobile. Število zadrug se je v Dalmaciji lani povečalo na 185. Novih je 8 vinarskih, 6 ribarskih, 3 mlekarke in 8 konsumnih zadrug. Madžarski finančni minister je napovedal, da bo vlada uvedla davek na samce.

Bruto dohodki Češkoslovaške od carin, davkov in pristojbin so narasli v maju v primeri z majem l. 1. od 729 na 838 milijonov Kč. Japonski finančni minister je izjavil, da ostane vrednost jense neizpremenjena in da Japonska tudi ne bo uvedla nobene finančne kontrole.

Finska, ki je imela še l. 1933 za 700 milijonov finskih mark tujih kratkoročnih dolgov, je te že vse odplačala. Tudi svoje dolgoročne dolgeve je zelo zmanjšala, in sicer od 2931 na 1695 milijonov finskih mark. Znižanje je posledica dobrega lesnega izvoza ter napredka finskega kmetijstva.

Žitni problem našega Podonavja

Iz referata dr. Emila Paliča

Dr. Emil Palič, upravnik združenja mlinске industrije v Beogradu, je v svojem referatu najprej naštel glavne kulture Podonavja. To so banatska pšenica, subotiške svinje, goveja živina, konji in banatska moka. Dohodek od vseh te proizvodnje je dal v tekočem gospodarskem letu okoli 5 milijard din.

Velika napaka v vojvodinskem gospodarstvu je, da se že 17 let ne vodi račun o kvalitetni proizvodnji, temveč so se stalno iskala samo trenutna zdravila in trenutna olajšanja. V dobi krize so se začela poleg tega obremenjevati osnovna živila z javnimi davščinami. Tako se plača od l. 1932. dalje pri pšenici, moki in kruhu 16 do 17 % cene za skupni in prometni davek. Prevoz moke za prehrano pasivnih krajev je za 250% dražji kakor prevoz krompirja za prehrano revnejših slojev.

Zlasti je nato govoril dr. Palič o izvozu fine banaške moke, ki je mnogo pred svetovno vojno osvojila evropske trge in ki je na njih še vedno dobro znana. Napačno je, da izvažamo predvsem pšenico, temveč bi morali izvažati v prvi vrsti fino moko, ker bi se s tem povečala zaposlitev v naši mliniski industriji.

Nato je govoril o ustanavljanju »izvoznih« silosov ter njih potrebi

in zahteval, da se ustvari gosta mreža javnih skladišč s hladilniki za kmetijske proizvode ter da se obenem s tem omogoči tudi lombardni kredit na vskladiščeno blago.

Potrebna in upravičena je državna intervencija v žitni trgovini in sploh izvozni trgovini v tem, da organizira gospodarsko informativno službo na onih trgih v tujini, ki nas morejo zanimati kol potrošniški ali konkurenčni trgi. V tem oziru je bilo uspešno delo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, čeprav se mora zavod stalno boriti s proračunskimi težavami.

Posebne važnosti za uspešnost izvoza je dobra, hitra in zanesljiva poročevalska služba, ki more vsak hip obvestiti interesente o obstoječih zalogah, o stanju posevkov ter o izgledih na žetveni donos.

Zlasti v slednjem oziru so dosežki bili naši podatki silno nezanesljivi in nasprotujoči. Tako je Združenje mlinске industrije v Beogradu v začetku lanskega julija ocenilo žetveni donos na 25 do 26 milijonov kvintalov, zastopnik mlinске industrije iz Zagreba je cenil donos na 21 milijonov kvintalov, kmetijsko ministrstvo pa je objavilo štiri mesece po žetvi, da znaša donos nad 28 milijonov stotov. Razlika med najvišjo in najnižjo oceno znaša torej več ko 40%.

Prizad je v začetku julija lanskega leta ocenil izvozni višek na 3 do 4 milijone stotov, dr. Palič sam na 5 do 6 milijonov, da znaša razlika natančno 50%. Sedaj se je ugotovilo, da se je že izvozilo 5 milijonov stotov in da je še vedno za izvoz na razpolago 1 do poldrug milijon stotov. Podobne razlike med ocenami zasebnih gospodarskih organizacij ter med uradnimi ocenami se kažejo tudi pri vseh drugih kmetijskih pridelkih. Nihče prav ne ve, katerim podatkom naj veruje. Zato je treba temeljito reorganizirati kmetijsko statistično službo in v ta namen tudi dovoliti potrebne kredite. V organizaciji dobre informativne službe za izvoz kmetijskih pridelkov naj se izkaže državna intervencija, ne pa v ustanavljanju gospodarskih pridobitnih podjetij.

Glede nove žetve je dr. Palič mnenja, da ni več nobene potrebe, da bi država še nadalje imela monopol za izvoz žita, ker niso zaloge pšenice na svetu tako velike, da bi grozila nevarnost novega padca cen. Nasprotno je mnenja, da je prišel v duhu politike kr. vlade čas, da se prepusti žitna trgovina zasebnemu gospodarstvu in si država pridrži samo neko kontrolo, da bi se z njo pospeševal izvoz kvalitetnih agrarnih proizvodov ter proizvodov v predelanem stanju.

Sedlar Ivan, trgovec:

Trgovska zadruga je ustanovljena

Dne 8. junija je bil ob številni udeležbi v »Trgovskem domu« v Ljubljani ustanovni občni zbor »Trgovske zadruge«, r. z. z o. z. s sedežem v Ljubljani.

Občni zbor je bil velikega pomena, zato je potekel izredno resno in disciplinirano. Ob koncu občnega zbora sta se včlanili dve tretjini navzočih tovarišev. Tudi nadaljnje vpisovanje članov poteka nad vse pričakovanje zadovoljivo. Kakor hitro se bo vpisalo 200 članov, se bo po sklepu občnega zbora pričelo s poslovanjem.

Kakor je bilo že objavljeno v »Trgovskem listu« z dne 5. t. m., se bo zadruga bavila z izdelovanjem mila in pralnih sredstev ter bo dobavljala članstvu svoje izdelke po proizvodnih cenah plus režijski stroški.

Da se bo preprečila eventualna nesmiselna konkurenca med proizvajalci kakor tudi med člani, bo v glavnem zaračunala članom svoje proizvode po dnevnih tovarniških cenah, po zaključku leta pa jim bo vrnila ves prebitek, razen onega, ki bo določen od vsakokratnega občnega zbora za rezervni sklad ali za dobrodelne namene.

Zadruga se bo tako lotila rentabilnega in varnega podjetja. Kakovost izdelkov bo na višku. Poslovalo se bo strogo po zakonitih določilih ter trgovskih principih.

Vodstvo zadruge tvorijo: Ing. Ivan Tuma, industrialec, predsednik, Viktor Jeločnik, trgovec in posestnik, podpredsednik, Franc Kačar, trgovec, Marija Adamič, trgovka, Ivan Sedlar, trgovec in posestnik, Anton Legat, trgovec, Viktor Blažič, trgovec, Jože Marinko, industrijec, Simon Jurčič, trgovec, Hinko Rebolj, trgovec, Ivan Rant, trgovec in posestnik, V. Meserko, trgovski poslovođa. Rzsodišče: Anton Verbič, trgovec, posestnik in dvorni

dobavitelj, Franc Kamenšek, trgovec in posestnik, Janko Stupica, trgovec. V vodstvu so torej sami znani tovariši, ki uživajo popolno zaupanje trgovstva.

Osebe bo skrbno nadzirano ter

bo njegovo denarno upravljanje omejeno. Tudi bo moralo osebe nuditi primerne kaveje.

Zadruga bo kreditirala vedno previdno, in sicer vsakemu članu do višine njegovih deležev. Za dobavo proti takojšnjemu plačilu se bo nudil primeren kasa-skonto.

Podrobnejše informacije, kakor kalkulacijo, proračun, višino režije, stroške za reklamo, pravilnik zadruge itd. objavimo prihodnjič.

Praktični trgovski nasveti

Zvestoba odjemalcev je spremenljiva

Neka znana tvrdka je priložila vsakemu poštnemu zavoju dopisnico. Vsak naslovnik je bil naprošen, da napiše na tej dopisnici sodbo o poslanem blagu. Kot priznanje za to delo pa je priložila tvrdka potrošniku lepo zavito milo v originalni velikosti. Ta prijazna usluga potrošniku je prinesla tvrdki mnogo navdušenih priznanj, ki jih je tvrdka praktično uporabila za nabiranje novih odjemalcev. Pa še nekaj je dosegla tvrdka. Vsi odjemalci so ostali tvrdki zvesti. In to nekaj pomeni, ker je znano, da je zvestoba odjemalcev spremenljiva, če se vedno znova ne pridobivajo.

Znani pa so tudi primeri, ko je trgovec zaprosil svojega odjemalca, da mu sporoči datum godu ali rojstnega dne katerega člana njegove rodbine, da bi mu mogel čestitati. Stalno so potem ti trgovci vsako leto čestitali tem rodbiniskim članom. Zopet so ostali odjemalci trgovcu zvesti, ker odjemalci teh malih prijaznosti nikdar ne pozabijo.

Tvrdka pa si je poleg tega pridobila dober naslovni material, ki ga stalno obdeluje, da pozna tvrdka dobro svoje odjemalce in jih more za stalno navezati nase. Tudi s tem raste promet, kar zopet pomeni napredek trgovine.

Dostikrat je za mnoge trgovine odjemalec odpravljen v tistem hipu, ko je plačal blago. Toda to ni dobro! Mnogo bolje je, če se odjemalcu priloži frankirana karta z

vprašanjem, kako je blago došlo in če je z blagom zadovoljen. Te male vpljudnosti imajo vedno učinek.

Prvi vtis je odločilen

Ne samo prvi vtis, tudi prva beseda more biti odločilna. Ko stopi kupec v trgovino, vpliva nanj, kako ga nagovorimo in kako se z njim v prvem hipu pogovarjamo. Ti vtisi dajo kupcu dostikrat povod, da se takoj odloči k nakupu ali pa da tudi takoj sklene, da ne bo nič kupil in da odide s spretnim izgovorom iz trgovine.

Zelo slabo vpliva na kupca ter meče na trgovino slabo luč vprašanje: »Koliko sme blago veljati?« Ta pripomba spremlja dostikrat kupca v mnogih trgovinah, še preden je mogel povedati svoje misli.

Prodajalec, ki uporablja to vprašanje, hoče olajšati sebi posel. S tem se hoče izogniti, da bi pokazal kupcu mnogo vrst blaga, kar pa je zelo koristno. Prodajalec je zato tudi dostikrat prepričan, da je njegovo vprašanje zelo umestno. V resnici pa v večini primerov spravlja s tem kupca v znatno zadržev. Posledica tega pa je, da je manj razpoložen za kupčijo. Smatra, da ga prodajalec ne šteje za dobrega kupca ali pa da je prelen, da bi mu dobro postregel.

Zato bi bilo dobro, da se to vprašanje ne postavlja, zlasti še, ker more prodajalec tudi na drug način zvedeti za želje kupca. Na primer, da se postavijo raje podobna vprašanja kakor: »Ali si smem do-

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18, 37-19, carinska pisarna 24-19 po uradnih urah

Strojni transporti

Specialno podjetje za ekspedicijo in prevoz vseh vrst strojev, kompletnih instalacij za tovarne — Oskrba dovoljenj za carinoprosti uvoz strojev vsake vrste — Vsa pojasnila brezplačno!

voliti vprašanje, za kakšen namen pa naj služi predmet, ki ga želite kupiti? ali: »Imate li posebne želje glede predmeta in v katerem oziru naj vam zlasti služi?«

Na ta vprašanja bo kupec zelo rad odgovoril, ker s tem prodajalec sledi njegovim željam in nameram. Takšna pažnja je zlasti potrebna pri prodajanju damam. Tudi pri titulaturi je treba paziti. Nič ne škoduje, če se tudi preprostejši kupovalki reče »milostiva«.

Navadno vse tak naziv rade slišijo. Če pa se potem vpraša, koliko sme blago veljati, potem je ves učinek lepega naslova izgubljen, kajti pri »milostivih gospodih« se ne sme pričakovati, da gledajo v prvi vrsti le na ceno.

Samo oboroževanje ne more prinesiti konjunktore

Gospodarski odbor Zveze narodov je nadaljeval s svojim proučevanjem gospodarskega položaja po svetu. Odbor konstatira, da so velika oboroževanja sicer povzročila veliko povpraševanje po surovinah in polfabrikatih in da se je zato tudi povečala zaposlenost, toda povečanje proizvodnje za narodno obrambo ne more nadomestiti redne trgovine med državami. Oboroževanje sicer prinese neke koristi, toda te so deloma paralizirane zaradi politične negotovosti, ki jo povzroča oboroževanje.

Odbor je nadalje ugotovil, da se gospodarski položaj po svetu sicer zboljšuje, toda potrošnja je zaradi oboroževanja v posameznih državah le neznatno narasla in se zato tudi brezposelnost ni zmanjšala. Močnejše pa je zboljšanje v državah, ki vodijo glede carinskih postavk in kontingentov bolj liberalno politiko. V celoti pa se more vendarle reči, da je v mednarodni trgovini nastopilo zboljšanje.

Odbor priporoča svoboden promet za zlato

Z ozirom na sporazum, ki je bil sklenjen v Oslu, je odbor mnenja, da imajo regionalni sporazumi več upanja na uspeh in da bodo ti prej odpravili carinske bariere kakor pa svetovna gospodarska konferenca. Odbor priporoča, da bi Anglija, Amerika in Francija, ki so sklenile valutni sporazum, morale med seboj odpraviti kontingente. Takšen sklep teh treh velesil bi pomenil velik korak naprej k splošnemu zboljšanju.

Povečanje avstrijskega lesnega izvoza

V maju je izvozila Avstrija skupno 15.252 vagonov lesa in se je njen izvoz v primeri z istim mesecem lani zvišal za 4780 vagonov. Od 6805 vagonov izvoženega rezanega lesa (lani 5505 vagonov) je izvozila Avstrija v Nemčijo 800, Italijo 2287, Švico 81, Madžarsko 2066, Francijo 440, Grčijo 781 in Argentino 51 vagonov. Okroglega lesa je izvozila 4947 (lani 2443), in sicer v Nemčijo 2941, Italijo 615, Švico 402 in v Madžarsko 976 vagonov. Od 2281 vagonov lesovine (lani 1418) je šlo v Nemčijo 1413, Italijo 371, Švico 361, Češkoslovaško pa 123 vagonov. Gradbenega lesa so izvozili Avstrijci 931 vagonov (lani 567), od tega v Italijo 462, v Madžarsko pa 460 vagonov. Izvoz jamskega lesa je znašal 288 vagonov (lani 543), ki je šel ves v Madžarsko.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:
655 — Amsterdam: lesene škatle za bonbone in puder,
656 — Bordeaux: doge in hrastov les za doge.
Deželni pridelki:
657 — Tel-Aviv: fižol, koruzna moka,
658 — Varšava: konoplja,
659 — Dunaj: fižol,
660 — Kodanj: koruza in pogace iz semena sončnice.
Proizvodi sadjarstva:
661 — Tel-Aviv: suho sadje,
662 — München: orehi.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

663 — Tel-Aviv: živa goveja živina (voli, krave in teleta).

Industrijski proizvodi:

664 — Bruselj: natrijev bikarbonat, kavstična soda in železni oksid,
665 — Chicago (Ill): posebno platno za jadra,

666 — Rabat: stekleni izdelki in emailirana posoda,
667 — Dunaj: papir v blokih za pisanje,

668 — Amsterdam: preproge,
669 — Beograd: umetna svila in svilene tkanine za izvoz v Švedsko.

Razno:

670 — Sao Paulo (Brazilija): ponuja se zastopnik za kemikalije, kožo za steklo, bižuterije, stekleno blago, kazein, kovine, igrače, teh-

nične predmete, cigaretni papir in razne novosti,

671 — Oslo: neka trdka se zanima za naše izvozne predmete razen za les, meso, perutnino in jajca,

672 — Tel-Aviv: glikoza,

673 — Dunaj: tekstilni odpadki, zlasti staro sukno,

674 — London: ponuja se zastopnik za železne izdelke, oken-sko steklo, steklenice, skodelice, žico, kmetijsko orodje, sekire, lopate, novosti, perforirane kovine itd.

Opombe:

Št. 1. — Boston (USA): neka ameriška trdka ponuja male filmske in projekcijske aparate,

Št. 2. — Tel-Aviv: neka trdka išče pripravnega zastopnika za plasiranje esence za izdelavo limonade, stadoleda in drugih slaščičarskih proizvodov.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih trdk Zavod ne jamči.

Izvoz naše goveje živine v Egipt se ni posrečil

Kakor smo že poročali, so poskušali naši izvozniki živine prodreti tudi na egiptski trg. Poskus pa se ni obnesel. Izkazalo se je, da se izvoz goveje živine v Egipt ne bi rentiral, ker je trg v Aleksandriji popolnoma neorganiziran in zato tudi izvoz v komisiji ni priporočljiv.

Konkurzi - poravnave

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju trgovca z mešanin blagom Franca Bizjaka v Zürich. Poravnalni sodnik Detela, poravnalni upravnik odv. dr. Kra-

ševac. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Logatcu dne 27. julija ob 9. Rok za oglasitev do 22. julija.

Končano je poravnalno postopanje trgovca Franca Nedoga v Ptuj.

Doma in po svetu

Po večtedenskem zasedanju je bila zaključena mednarodna konferenca dela. Pred zaključkom se je izvolil za tri leta stalni svet ter je dobil minister za socialno politiko in nar. zdravje Cvetković od vseh kandidatov največ glasov, kar pomeni lepo priznanje za Jugoslavijo.

Narodna skupščina je vendarle sklicana, in sicer za 29. junij. Na

ševec. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Logatcu dne 27. julija ob 9. Rok za oglasitev do 22. julija.

Končano je poravnalno postopanje trgovca Franca Nedoga v Ptuj.

Po večtedenskem zasedanju je bila zaključena mednarodna konferenca dela. Pred zaključkom se je izvolil za tri leta stalni svet ter je dobil minister za socialno politiko in nar. zdravje Cvetković od vseh kandidatov največ glasov, kar pomeni lepo priznanje za Jugoslavijo.

Narodna skupščina je vendarle sklicana, in sicer za 29. junij. Na

Prihodnja številka »Trgovskega lista« izide zaradi praznikov šele v sredo, dne 30. junija.

dnevem redu zasedanja je zakon o prekrških, nadalje zakona o sladkovodnem ribarstvu ter o gospodarskih zadrugah. Istočasno je sklican tudi senat.

Patriarh Varnava je resno obolel, vendar pa življenjske nevarnosti še ni.

Na Sušak je prišlo en dan 300 Čehoslovakov in 250 Nemcev.

V Zenici je bilo v železnari sprejetih 40 novih delavcev, od katerih je 35 muslimanov, 5 pa pravoslavni.

Društvo za ceste savske banovine priredi v dneh od 25. do 30. junija v prostorih umetniškega paviljona v Zagrebu razstavo za izboljšanje cest in tujskega prometa.

Na Gornjem Bavarskem je umrl nekdanji opat benediktinskega samostana v Emavzu v Pragi, p. Alban Schachleiter. Bil je eden redkih višjih katoliških duhovnikov, ki se je čisto pridružil narodnemu socializmu. Se v zadnjem svojem govoru o katolicizmu ga je imenoval propagandni minister Göbbels z največjim priznanjem.

Peta nemška himalajska ekspedicija, ki je hotela priti na vrh Nanga Parbat, se je ponesrečila in jo je zasula lavina. 7 članov ekspedicije je mrtvih, z njimi pa tudi 9 indijskih nosačev.

V Bruslju je prišlo pri manifestacijah bivših bojevnikov proti amnestijskemu zakonu do hudih demonstracij in nato do spopadov med bojevniki in policijo. 20 oseb je bilo nevarno, več pa lahko ranjenih. Da niso prodrli demonstranti do kraljevega dvorca, je morala policija poklicati na pomoč vojaštvo.

Objavljen je bil nov seznam italijanskih izgub v Španiji. V seznamu je navedenih tudi 30 ubitih letalcev.

Italijanska vlada je sklenila, da se s 1. julijem povišajo plače dr-

žavnih uradnikov za 8%. Povišane so tudi delavske mezde. Povišanje plač pomeni za državno blagajno pol milijarde lir več izdatkov.

Vest, da bi nameraval papež izobčiti kancelarja Hitlerja iz katoliške cerkve, se iz Vatikana uradno zanika. Pač pa bo Vatikan izdal knjigo, kako je Nemčija kršila konkordat.

Novo vrsto pavšalnih potovanj je uvedla Avstrija. Potnik kupi za 75 do 165 šilingov bon, ki mu daje pravico do 7dnevne oskrbe v katerem koli kraju, za vožnjo na železnici v 3. razredu potniškega vlaka ali brzovlaka, avtobusa, žične železnice ali katerega drugega prometnega sredstva. Ti boni se izdajajo za koroško jezera, za Salzkammergut in še za nekatere druge kraje. Natančnejše informacije dajejo potniški uradi.

Po Dunaju so razširjeni narodno-socialistični letaki, v katerih navajajo narodni socialisti svoje pogoje, da ustavijo ilegalno delovanje. Ti pogoji so: vsi politični kaznjenci se morajo amnestirati, iz državne službe odpuščeni narodni socialisti zopet sprejeti nazaj v službo, narodno-socialistična stran-ka se mora v Avstriji priznati in imenovati se mora nova vlada, v kateri morajo biti zastopani tudi narodni socialisti. Zanimivo je, da navajajo iste zahteve tudi nekateri berlinski listi.

Congregatio sancti officii je dala na indeks knjigo Giulia Romana »Il Razzismo«, ki je izšla v Milanu in Parizu in v kateri se proslavlja narodni socializem. Prepoved knjige je napravila v Rimu močan vtis.

Pri otvoritvi testamenta pok. angleškega finančnega ministra Snowdena so ugotovili, da je zapustil samo 3300 funtov. Po odbitku davkov se zniža to »premoženje« na 1671 funtov.

Tržna poročila

Mariborski živinski sejem

Na sejmu dne 22. junija je bilo prignanih 16 konj, 14 bikov, 170 volov, 664 krav in 42 telet, skupaj 706 živine. Cene so bile naslednje: debeli voli 1 kg žive teže od 4 do 5'50, poldebili voli 1 kg žive teže od 3'50 do 5 din, plemenski voli 1 kg žive teže od 3'25 do 4'50, bikli za klanje 1 kg žive teže od 3'25 do 4'30 din, klavne krave debele 1 kg žive teže od 3'50 do 4'80, plemenske krave 1 kg žive teže od 3 do 3'75 din, krave za klobasarje 1 kg žive teže od 2 do 3 din, molzne krave 1 kg žive teže od 3 do 3'50 din, breje krave 1 kg žive teže od 3 do 3'40 din, mlada živina 1 kg žive teže od 4 do 5'50 din, teleta 1 kg žive teže od 5 do 6'50. Prodanih je bilo 359 glav živine.

Mesne cene: volovsko meso I. vrste 1 kg 10 do 12 din, volovsko meso II. vrste 8 do 10, meso od bikov, krav, telic 6 do 10, telečje meso I. vrste 10 do 12 din, telečje meso II. vrste 8 do 10 din in sveže svinjsko meso 10 do 14 din za 1 kg.

Radio Ljubljana

Sobota, 26. junija, 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Pogovori s poslušalci — 19.00: Čas, vreme, po-

ročila, obvestila — 19.30: Strossmajer — apostol jugoslovanske misli — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.30: »Praprotno seme v mikrofonu« ali »Sen kresne noči v sodobni izdaji«. Besedilo: Jožek & Ježek, sodelujoči: člani rad. igr. družine, Jožek & Ježek in drugi, vodstvo: Ipi — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja, dne 27. junija, 8.00: Plošče — 9.00: Čas, poročila, spored — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz Trnovske cerkve — 10.15: Verski govor (dr. Odar Alojzij) — 10.30: Koncert radijskega orkestra — 11.30: Prenos koncerta vojaške godbe z oktogona Kreditne banke — 13.00: Čas, vreme, poročila, spored — 13.15: Valčki (plošče) — 13.30: Otroška ura (vodi gđc. Manca Komanova) — 17.00: Kmetijska ura: Mihec in Jakc modrujeta o svojih kuncih (vodi Alfonz Inkret) — 17.30: Koncert lahke glasbe. Operni šramel, Sestre Stritarjeve (slov. narodne) — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Slovenska ura: a) Slovenske pesmi, b) Narodni prepored na Goriškem (Joža Lovrenčič) — 20.30: Koncert radijskega orkestra, vmes poje kolarturne operne speve ga. Dragica Sokova — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Koncert radijskega orkestra.

Ponedeljek, dne 28. junija, 10.00: Šolska proslava Vidovega dne (izvaja human, gimnazija pod vodstvom prof. L. Kramolca) — 12.00: Naše vojaške godbe igrajo (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Venčki narodnih pesmi. (Sodelujejo: gđc. Poldka Zupanova, gđc. Poldka Rupnikova, gg. Jean Franci in Tone Petrovčič ter radijski orkester) — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Etika Vidovega dne — 20.00: Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta — 20.40: Vojnovič: Smrt majke Jugovčev, II. dejanje (igrajo člani rad. igr. družine) — 21.20: Koncert radijskega orkestra — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Plošče.

Torek, dne 29. junija, 9.00: Čas, vreme, poročila — 9.15: Verski govor (p. Valerian Učak) — 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz Celja o priliki tabora slovenskih fantov in mož — 10.30: Akademski pevski kvintet — 11.30: Otroška ura: Tetka Marička kramlja in prepeva — 12.00: Rudi Wiedoeft igra saksofon (plošče) — 12.15: Operetni naprevi. Sodelujejo: ga. Olga Kolarjeva, g. Svetozar Banovec in radijski orkester — 13.00: Čas, vreme, poročila, spored — 13.15: Nadaljevanje koncerta operetne glasbe — 17.00: Kmet. gospodarska navodila in tržne cene — 17.30: Benjamin Ipavec: Tičnik — slovenska spevoigra — 18.30: Plošče po željah — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored — 19.30: Nac. ura: Predavanje o priliki kongresa Nabavlj. zadrug drž. nameščencev iz Ljubljane — 19.50: 10 minut zabave — 20.00: Vesela igra: Opolnoči, ko vse že spi... (člani Nar. gled. v Ljubljani) — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Trio mandolin (gg. Antunović-Haršlah-Privšek).

Sreda, 30. junija, 12.00: Kvarteti vesele pesmi pojo (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila, obvestila — 19.30: Nac. ura: Ljudevit Gaj kot politik — 19.50: Naši hrošči, II. del predavanja (Peter Gilly) — 20.10: O polhovgrajskih dolomitih in volčinu (Praprotnik Anton) — 20.30: Plošče — 21.00: Orgelski koncert z vmesnimi samospevi. Sodelujeta: ga. Zlata Gjurgjenac in g. prof. Pavel Rancigaj — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Koncert radijskega orkestra.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi polizredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace, journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjige, risalne bloke itd.

»Hotel Bellevue«

najlepša razgledna točka v Ljubljani, priznana prvovrstna kuhinja, izborna vina in pivo; lepe, čiste tujske sobe. — Pension od Din 50.— do 65.—. Krasne terase, lastni gozdni park, avtogaraže, kopeli v hiši. **Novo:** hotelski gostje imajo na razpolago udobne kabine za solne kopeli in prho. V seziji večkrat koncert. Izreden užitek za letovištarje.

Zahtevajte prospekte. Telefon interurban 30-42.

Isto se priporoča cenjenim gostom

restavracija grand hotela »Union«

lepo urejen senčnat vrt, v seziji večkrat koncert. Prvovrstna kuhinja, izborna vina in pivo. Cene zelo zmerno. Telefon 37-42. Postrežba točna! Telefon 37-42.

Vina imamo samo prvovrstna, kupljena naravnost od vinogradnikov.

Se priporočam **P. Šterk**, restavrater itd.

Veležganjarna

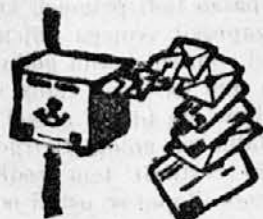
tvornica likerjev, ruma, vinjaka, vina-vermoutha, bermeta, malinovca iz gorskih malin

VIKTOR MEDEN

LJUBLJANA

Celovška cesta 10

Telefon 20-71

KUVERTA

D. Z. O. Z.

LJUBLJANA

Tyrševa cesta št. 67

TVORNICI KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in ručninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Kopalne obleke

v veliki izbiri, kopalne frofir plašče in pelerine, hlačke, čepice, frofir šofe, dobite v največji izbiri v novi, specialni trgovini s perilom

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 30